

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Reconstituirea organelor

parohiale și protopopești

În zilele acestea se întrunesc sinoadele parohiale pentru alegerea comitetelor și epitropiilor parohiale, precum și pentru alegerea membrilor mireni în sinoadele protopopești.

Sinoadele acestea având atribuții speciale au o importanță deosebită.

Ele au să încredințeze conducerea afacerilor administrative și economice, bărbaților celor mai aleși și conștiențioși, celor mai de seamă și cu tragere de inimă către biserică. Și dacă fac așa fac bine, întăresc biserica și prin aceasta pacea între oameni, căci rezultatele unei alegeri bune se simt, se văd și se manifestă în atâtea forme, cari dau vieții bisericesti toată frumusețea și podoaba.

Atârnă mult, nespun de mult dela tactul, cu care se conduc sinoadele parohiale din partea preoților noștri. Avem o prăcășă bisericească de peste 50 ani și în acest timp preoțimea noastră a avut ocazia de a introduce poporul în exercitarea drepturilor constituționale.

Preoții cari înțeleg chemarea lor, nu fac în parohii clicării, nu sprijinesc rudenii, ci grupează în jurul lor pe parohienii cei mai harnici și mai cinștiți, stăruie și își aleg din toate partidele câte se găsesc în sat membri în epitropie și în comitet.

Mai ales datoria lor este să stăruie ca să se observe de rigoare dispozițiile Statului organic și să nu permită celor înrudiți în grade oprite ca să intre 2—3 în comitet ori epitropie. Aceasta provoacă resens și nemulțămire, dă prilej la bănueli și neîncredere și aceste sunt izvorul certelor și animozităților cari împedecă orice lucrare armonică.

La enunțarea rezultatului celor aleși președintele paroh să fie deci cu mare băgare de seamă ca să nu enunțe aleși pe cei înrudiți în

grade oprite, ci numai pe unul, pe cel mai bătrân, iar ceilalți unu-doi, câți vor fi, să fie înlocuiți numai decât cu alții în sinod. Atunci nu poate fi nici supărare, nici protest, nici recurse, nici cercetări costisitoare și împreunate cu zizanie fără rost.

În fața legii trebuie să se plece toți și respectul față de această lege desarmează pe toți, cei ce sunt porniți pe cale greșită și mai cei ce doresc să ia cârma parohiilor pentru ca să-și satisfacă unele ambiții de vanitate deșertă, iar nu necesitățile pe cari le reclamă bunul mers al intereselor bisericești.

O alegere nimerită și săvârșită cu tact, nu produce nici sguduiri, nici jicniri nici dujmănii, iar conducătorii parohiilor aceste considerații trebuie să le aibă în vedere.

Este un uz obștesc, ca toți cei ce s'au împlinit datoria cu cinste, să fie realeși și numai locurile vacante prin moarte, renunțare ori prin eschidere să se întregescă. Așa se urmează în toate corporațiunile disciplinate, așa a fost în parohiile fruntașe totdeauna și numai o pornire sălbatică și nebună face tabula rasa, alungă pe toți cei ce au fost până aci în slujbele de onoare și aleg numai oameni noi. E bine să intre în aceste corporații și câțiva oameni noi, dar aceștia să învețe dela cei bătrâni rânduelile cerute de lege. Nu este însă consult nici cuminte, ca tot la trei ani să se facă schimbări radicale și prin aceasta să se producă nemulțămiri și jicniri fără rost.

Dacă s'ar fi dovedit în unele parohii că epitropii nu s'au dat socoteala corect, că comitetul n'a ținut nici o ședință, că averea bisericești s'a chivernisit rău, că avutul bisericești scade în loc să sporească și venitele bisericești s'au mistuit în cheltueli zadarnice, procese, diurne etc., atunci, și numai atunci se impune o premenire radicală.

Cei scoși din vina lor, din neglijența și desinteresarea lor pentru binele obștesc, nu pot

avea nici un motiv de supărare, ba ei înșiși trebuie să se dea în lături și să facă loc elementelor înțelegătoare și muncitoare.

Oameni cu scăderi declarate, oameni cari nu cercetează biserica, oameni cari nu jefuiesc nimic pentru casa lui D-zeu și pentru înfrumusețarea ei, nu e bine să intre în locuri de onoare, — acele sunt rezervate numai pe scama celor cu „inimă curată și au duh drept”.

Și dacă acesta e principiul la alegerea în parohii, acelaș principiu trebuie să ne conducă și la alegerea membrilor în sinodul proto-popesesc, precum și în corporațiile mai înalte bisericesti. Dacă nu îi aflăm în mijlocul nostru, la noi acasă să-i căutăm în diferitele centre unde îi aflăm, căci se cade să avem în vedere că avem să alegem nu se culegem. Să facem loc celor aleși, atunci corporațiile acestea vor fi vii, vor funcționa, vor avea viață și vor da roade bune pentru progresul nostru cultural, religios și moral.

Idei rătăcite

În cercurile oficiale bisericesti ale fraților nostri uniți a stârnit mare vâlvă un articol al d-lui prof. univ. Dr. Onisifor Ghibu publicat în „Universul” Nr. 308 din 1923.

Articolul a fost salutat cu mare bucurie din partea clericalistilor catolici pentru că susținea ideea unirii noastre cu biserica rom.-catolică a Romei. Pornirea rătăcită a d-lui Ghibu a fost semnalată și combătută cu seriozitate în coloanele „Tel. Rom.” din Sibiu.

Noi am urmărit dela început această chestiune și n'am luat act de ea, pentru că eram în ferma credință că pasagiile articolului semnat de d-l Ghibu în „Universul” nu pot fi decât o simplă gresală de limbă sau tipar cari se vor rectifica la timp, pentru că nu putem presupune ca omul crescut din copilărie în credința noastră străbună și ocrotit până acum de instituțiile bisericești noastre cu ajutorul cărora și-a creat o poziție socială aleasă, să poată fi ispășit de idei atât de rătăcite, cari nu cadrează nici cu interesele neamului și ale patriei noastre românești, nici cu spiritul timpului.

Dăunăzi a apărut însă o lucrare mai mare a d-lui Ghibu sub firma: „Catolicismul ungu-resc în Transilvania și politica religioasă a statului român”, în care cu regret suntem nevoiți să cetim aceleași aserțiuni și aceleași concluzii

utopice, cari văd mântuirea neamului românesc numai în unirea cu biserica romano-catolică.

D-l Ghibu se indignează într'un răspuns al său în „Tel. Rom.” Nr. 1—2 din 1924 susținând că nu corăspunde adevărului nici ceea ce îi atribue „Tel. Rom.”, nici „Unirea” din Blaj. Faptul că toată lumea și ortodoxă și unită l'a înțeles la fel este o dovadă că intențiile d-lui Ghibu ies lămurit la iveală în șirele scrise și publicate de dânsul și nu se poate presupune ca toată lumea să le răstălmăcească.

Pentruca să-si facă fiecare cetitor o judecată limpede și obiectivă iată ce scrie d-l Ghibu în „Universul” sub firma „Chestia unirii celor două biserici românești și reunirea lor cu biserica creștină universală.

— „Problema religioasă a unui popor nu este o problemă pur bisericască, merită să intereseze numai pe preoți și pe credincioșii lor devotați, ea este o problemă de stat și încă una de prima importanță... Importanța problemei acesteia pare a o fi înțeles și Constituția cea nouă a țării noastre în art. 22... Modul în care a aflat de bine noua Constituție să resoalve chestiunea religioasă nu este cel mai norocos. Dimpotrivă este cu desăvârșire gresit din două motive :

1) Constituția sancționează o stare de lucruri nici firească nici românească, împotriva căreia conștiința poporului nostru s'a revoltat totdeauna, așune ca sancționează sciziunea religioasă a poporului nostru în două biserici, în loc s'o caute s'o înlătore pentru totdeauna, readucând unitatea și armonia frățească între fiii aceluiaș popor despărțiți unii de alții prin vitregia vremurilor, și

2) Constituția sancționează *izolarea noastră de o parte esențială a bisericii lui Christos*, legându-ne și pentru viitor numai de partea orientală a ei.

Rezolvirea atât de simplistă a problemei religioase este o dovadă de o regretabilă miopie sau chiar orbire a celor ce și-au dat votul pentru o astfel de situație care nu este nici românească nici creștină. Nu poate fi românească măsura care lasă fiii aceluiaș popor în două tabere adverse, în loc săi adune și nu poate fi creștinească măsura care *lasă biserica lui Hristos (intregă) în sciziunea în care aruncat-o cu sute de ani în urmă patimi și interese omenesti.*

Dacă împrejurările din trecutul întreg ne-au împedat de a realiza unirea celor două bisericești românești, astăzi este posibilă și atârână numai de noi.

Am realizat marea politică a tuturor Românilor să nu putem noi realiza și pe cea religioasă.

Dacă condițiile noastre din trecut ne-au împiedecat de a *reface unitatea religioasă creștină cu frații noștri din Apus* — și motivele pentru cari aceasta nu s'a făcut au fost de ordin mai mult politic, în funcțiunea de Turcia și de Rusia — *astăzi, când piedicile din trecut au încetat, mai are oare sens rămânerea mai departe în izolarea noastră?*

Faptul că veacuri de-a rândul am luptat în contra catolicismului apusean, judecând obiectiv, nu poate constitui un motiv pentru a avea și în viitor aceeași atitudine față de el, dacă o ursită blestemată ne-a obligat să luptăm în trecut în contra fraților de un sânge cu noi, urma ca aceea atitudine să o păstrăm pentru vecie? Glasul sângelui ni-a poruncit în momentul istoric, să ne apropiem de aceia pe cari i-am socotit vrăjmași — și noi ne-am apropiat și grație acestei apropieri am ajuns la cea mai înaltă culme a gloriei noastre.

Acelas lucru ni se impune și pe teren religios: noi trebuie să refacem și unitatea religioasă cu francezii și cu italienii.

Pentru cine își dă de aproape seama de această problemă, soluția ei este mai mult de cât simplă: reunirea religioasă se poate face în aceleasi condițiuni avantajoase pentru noi în care s'a făcut cea politică. Franța și Italia nu ne-au făcut vasali ai lor pe teren politic, cultural și economic; ele nu ne vor face nici pe teren religios, dimpotrivă, vor căuta toate mijloacele de a ne împlini acele condiții pe cari tradiția noastră și misiunea noastră istorică le reclamă.

După reluarea legăturilor cu Biserica apuseană, de care suntem mai apropiați și prin credință și prin legături de rasă, va trebui urmărită mai departe problema până la realizarea unei legături strânse cu întreaga Biserică a lui

Abstragând dela considerațiile d-lui asupra Constituției, care după părerea dânsului trebuia să codifice raporturi religioase inexistente, cari au în vedere unirea tuturor bisericilor într'o singură biserică creștină, și a cărei realizare, dacă peste tot se va realiza vreodată, va reclama încă o evoluție de zeci sau chiar sute de ani. — părerea d-lui Ghibu referitor la cele două biserici românești este limpede. „Să refacem unitatea religioasă cu biserica rom. catolică“. Cu alte cuvinte mai întâi să ne unim noi cu Roma catolică și după aceea să căutăm unirea cu celelalte biserici creștine.

„Unirea“ din Blaj a înțeles perfect de bine propunerea, căci o înregistrează ca un „document al vremii“ salutând cu toată dragostea pe d-l Ghibu „dorind ca D-zeu să sporească mereu tabăra aștoricel de oameni“.

În răspunsul dat de d-l Ghibu „Telegrafului Român“ dânsul neagă aceste intențiuni, stărue însă totuși pe lângă ideea că „trebuie să refacem unitatea religioasă a poporului român și trebuie să ne reintegrăm și în biserica lui Hristos“. Cu alte cuvinte să ne integrăm întâi în biserica papei dela Roma și după aceea în biserica creștină universală.

Iată că apare apoi cartea amintită mai sus, în care d-l Ghibu caută se demonstreze că pentru statul român este o mare primejdie catolicismul unguresc din Transilvania. În consecință te aștepti la o propunere de sancțiuni cari să te scape de această primejdie. D-l Ghibu însă ajunge la concluziuni tocmai opuse.

Vede soluția numai în împreunarea noastră cu biserica papei, adică lăsând ca primejdia să intre întreagă în casa noastră și în sufletele noastre, pentruca să ne răpună cu desăvârșire.

Iată soluția propusă de d-l Ghibu în această carte:

— „Singura modalitate practică prin care se poate rezolvi definitiv și *chestiunea catolicismului unguresc din România și chestiunea renașterii religioase a cetățenilor ei este: înființarea unui patriarhat românesc, care aducând pe de-o parte sub un singur păstor pe toți românii, pe de alta punându-le în legături canonice cu întreaga biserică creștină universală, răsăriteană și apuseană, să fie totodată organul de viață al întregului catolicism de ambele rituri* împăcând în mod drept, creștinesc și unitar și exigențele de ordin religios și pe cele de ordin cetățenesc, pe care țara noastră în noua ei situație, este în drept să le pretindă dela biserică.

Patriarhul român ar fi supremul șef religios al ambelor rituri grec și latin, din România, și ar fi cu Roma în aceeași comunitate religioasă în care a fost până acum numai cu Constantinopolul, păstrându-și independența ierarhică față de ambele aceste vechi centre ale bisericii creștine. Patriarhia română s'ar însurui alături de cele cinci patriarhate istorice: Roma, Constantinopol, Ierusalim, Antiohia și Alexandria — păstrând cu ele legătura de unitate spirituală, precum și alte legături religioase în măsura în care le va simți utilitatea“ (pag. 274).

Să se facă deci un patriarh românesc catolic în București de care se depindă toată suflarea românească din această țară. Cum s'ar pu-

tea realiza această idee bizară nu se încumetă d-l Ghibu să arate.

Că de fapt d-l Ghibu n'are altă intenție decât a ne mîna în apele catolicismului dela Roma o dovedește apoi cu concluzia finală, că dacă Roma nu este aplicată să ne primească și să se unească cu noi, atunci și *numai atunci* să rupem pecețile dela 1700. Căci zice d-l Ghibu: — „dacă Roma n'ar înțelege nobleța și însemnătatea gestului nostru”, atunci să rupem pecețile dela 1700 și să refacem unitatea religioasă a poporului român în sens *exclusiv oriental* (pag. 275).

Orce om cu scaun la judecată poate fi din aceste dovezi pe deplin edificat. Nu ne-am fi ocupat cu aceste exhibițiuni ale d-lui Ghibu, pentru că aberațiuni de acest fel apar și pe alte terene ale vieții noastre publice. Lam dat însă atenție pentru că ele vin dela un om care a crescut prin biserica noastră, această biserică l'a ocrotit și l'a înălțat și prin ea a ajuns în viața publică la o situație invidiată de mulți alții.

Il știam de mai înainte cu sentimente reci față de problemele bisericii căci în 1919 când s'a instalat Consistoriul nostru aici în Cluj solicitându-i sprijinul, în calitatea sa de secretar general la consiliul dirigent, a desaprobat categoric înființarea episcopiei noastre în Cluj zicând că Statul românesc are alte probleme mai mari de rezolvat și episcopia putea să mai aștepte. Și la preluarea universității probabil călăuzit de această aversiune față de biserică a omis cu desăvârșire preluarea bisericii universității, pentru care a solicitat astă primăvară intervenția tardivă a Consistoriului nostru. Iar acest consistor l-a făcut cinstea alegându-l membru în sânul său fără ca să fi luat parte măcar la o singură sedință în anul cel dintâiu al funcționării acestei episcopii.

Iar dacă astăzi d-l Ghibu își cristalizează credințele sale în forma expusă mai sus noi nu putem decât să regretăm că astfel știe să răspunde bisericii sale solicitudinea ce i-a arătat-o întotdeauna.

Dânsul este liber să facă ce vrea s'o știe însă și dânsul și alții că poporul nostru românesc, și ortodocs și unit, fiind legat de *ortodoxie* prin o tradiție de veacuri, consfințită cu lacrimi și sânge nesfârșite, nu poate trăi decât *prin ortodoxie* și va veni vremea când acest popor însuși își va refăce unitatea sa ortodoxă, peste voiața celor puțini cari din anumite interese caută acum să o împedece.

Dr. SEB. STANCA

Reveniri la ortodocsie

Intâiul semnal de întoarcere la ortodoxie l-a dat părintele protopop onorar Dr. Ștefan Popp dela Izvin, din Bănat, azi preot ortodox în Recas. Acum la anul nou a răspuns la frătescu glas de chemare al ortodoxiei cu căldură și însuflețire un preot profesor. Dr. Ioan Pasca, doctor în teologie, directorul spiritual al academiei teologice din Gherla, tocmai dela marginea opusă a românismului nostru ardelenesc.

Sunt semne neîndoielnice că sufletul neamului nostru a trecut norocos prin încercarea aspră, pe care i-a trînis-o peste cap Roma papistasă, ajutată la 1700 de „regii apostolici” ai dușmanilor noștri de moarte.

Azi, scăpat de frica de vrășmasi, dă semne de trezire din buimăceala celor 200 și mai bine de ani. Ca un călător, ce a orbecat o noapte lungă pe drum necunoscut, la ivirea întâielor raze ale zorilor de dimineață își freacă ochii își ridică capul, respiră usurat, își face cruce și pleacă înapoi, dîncătrău îi vine lumina, în spre Răsărit, că într'acolo era drumul credinții lui. Numai întâmplarea și nenorocul l-a făcut să apuce spre apus, în direcție necunoscută, spre ținte străine și neprielnice vieții lui.

Actele de trecere sunt formulate în următoarele:

Prea Sfințite Domnule Episcop!

Să-mi îngăduiți, Prea Sfințite, ca după cumpăniri îndelungate și după grele lupte sufletești ivite între elementele câștigate în decursul educației de o parte, și de altă parte între ceea ce conștiința tot mai mult afirmă ca datorie a unui preot român, să fac mărturisirea la care mă simt obligat.

Ca preot-profesor și director spiritual al Academiei teologice din Gherla am avut posibilitatea să observ, cum se desfășoară activitatea și viața bisericii din care făceam parte și cu idealurile căreia eram solidar, deoarece vedeam cum se lucră pentru binele sufletesc propovăduit de întemeietorul bisericii, Domnul nostru Isus Christos, și totodată se promovează propășirea neamului.

Lucrurile însă, cari trebuie să pună la serioasă meditare pe ori și care preot, imi dau convingerea, că pentru realizarea scopurilor ideale amintite, este necesară refacerea de bună voie a acelei unități religioase, care a fost stricată de streini prin terorizări și privilegii. Divizarea fă-

cută de streini cu scopul mărturisit sau ascuns de a ne perde, dacă a fost dăunătoare în trecut pe lângă toate foloasele pe cari le-a adus legăturile noi este un adevărat dezastru azi în urma rivalizării și concurenței ce există între bisericile românești, cari rivalizări vor duce, fatat la slăbirea și anihilarea sufletului religios al poporului român.

Călăuzit de această convingere rog Prea Sf. Voastră să binevoiască a mă primi în sânul bisericii ortodoxe române.

Cluj, în 19 Decembrie 1923.

cu umilintă
IOAN PASCA m. p.,
preot Dr. în teologie

Martori :

Dr. Sebastian Stanca, m. p.

Dr. Vasile Sava m. p.

II.

Consistoriul eparhial ortodox român Cluj.

Nr. 8/1924.

M. On. Domn.

Dr. IOAN PASCA
preot și profesor

CLUJ

În temeiul declarațiunii Sf. Tale dela 19 Dec. 1923 și a hotărârii nestrămutate, prin care ceri a fi primit în sânul bisericii noastre ortodoxe, în virtutea puterii noastre spirituale canonice, te-am primit în clerul eparhial al diecezei noastre și consistoriul îți va oferi o aplicare corespunzătoare cu calificația M. O. D-tale și cu eminentele calități prin cari te distingi.

Insoțesc primirea M. O. D-Tale în clerul eparhiei noastre cu cele mai adânc simțite urări de bine și cu binecuvântarea noastră arhipăstorală.

Cluj, în reședința noastră episcopescă, la 19 Dec. 1923 (1 Ian. 1924).

NICOLAE IVAN, m. p.,
episcop ortodox al Vadului,
Feleacului și Clujului.

Inregistrăm această revenire la alvia străbună cu bucurie ca un bun augur pentru zilele ce vin, cari de sigur vor aduce o lumină înțelegătoare în sufletele cercurilor conducătoare ale bisericii surori și isuntem siguri că nu va

trece mult până ce se vor rupe pecetile dela 1700 și se va reface în toată plenitudinea ei unitatea noastră ortodoxe consințită în cursul veacurilor cu atâtea jertfe de lacrimi și sânge.

Iar când semnul va fi dat de către cărmuitoarii bisericii, credincioșii, cler și popor, vor avea bucuria îngerilor și a păstorilor din sfânta noaptea de Crăciun. Se vor îmbrățișa și săruta frații de mult despărțiți, dar într-o nimic schimbați ori deosebiți, căci ei și-au păstrat sufletul religios întreg, curat și nerădit de haina catolicismului strein, ce s-a pus pe deasupra.

Iar ziua aceasta va fi zi de mare bucurie în cuprinsul hotarilor neamului românesc și D-zeu va fi deplin între noi și bucuria și fericirea noastră în veci netrecătoare !

COMUNICARI

Nr. 543. — *Bugetele parohiale.* Conform dispozițiilor Statutului organic §. 21 și 62 și a Regulamentului pentru parohii și protopresbiterate cap. II. §. 5—8 oficiile parohiale vor pregăti în luna aceasta bugetele pe 1924, cari se vor pertracta în sinecadele parohiale, și se vor înainta prin oficii protopopești spre aprobare. La rubricile reparațiuni procurări și spese neprevăzute nu se pot prevedea sume mai mari ca 1000 lei. Sume mai mari trebuie să aibă aprobarea specială. Numărul aprobării se va însemna în dreapta petiției respective. Se vor lua în buget și sumele posibile pentru biblioteca parohială, precum și abonamentul de 150 lei pentru „Renașterea”. La sfârșitul anului aceste se vor încorpora bibliotecii și fiecare parohie va înainta în legătură cu ratiociniul un conspect al cărților aflătoare în bibliotecă.

P. O. D. protopopi se îndrumă a face controla și în direcția aceasta.

* * *

Nr. 544. — *Comitetele școlare.* Ministeriul de interne a adresat tuturor subprefecturilor ordinul circular-Nr. 53798 de următorul cuprins:

„Ca urmare la ordinul nostru circular Nr. 31,538 din 23 Aprilie 1923, vă atragem atențiunea, că comitetele școlare ce urmează a se înființa în baza decretului lege Nr. 3138 din 23 Iulie 1919 și publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 78 din 24 Iulie 1919, să se constituie numai la școlile primare de stat nu și la

cele confesionale, iar fondurile prevăzute de comunele respective prin bugetele lor conform, art. 13, 26, 35, 42, 50 etc. din menționata lege, să se dea numai în administrarea comitetelor școalelor primare de stat, care conform art. 2 vor avea în sarcina lor plata reparațiilor, încălzitului, iluminatului, precum și oamenii de serviciu”.

Comunicăm acest ordin oficiilor noastre parohiale spre orientare și conformare.

Intru cât însă organele administrative comunale contrar susmenționatului ordin circular totuș ar fi înființat asemenea comitete școlare pe lângă școalele noastre confesionale, punem în vedere oficiilor protopopești și parohiale de a nu admite amestecul acelor comitete școlare în atribuțiunile comitetelor noastre parohiale privitoare la școlile confesionale ortodoxe-române și a raporta organelor superioare bisericești orice caz de ingerință în atribuțiunile organelor noastre bisericești.

ȘTIRI

Știre personală. P. S. Sa episcopul nostru Nicolae a plecat Mercuri în 30 Ian, la București pentru de a participa la ședințele senatului și a aranja în persoană la ministeriu mai multe chestiuni importante urgente ale eparhiei noastre.

* * *

† Dionisie Popovici paroh în Ampoita tractul Alba-Iulia a reposat în 20 Dec. în vârstă de 63 ani după un serviciu de preot de 33 ani. Odihnească în pace.

* * *

Mitropolitul Bucovinei I. P. S. Vladimir de Repta fiind bolnav din cauza vârstei sale înaintate, conducerea bisericii bucovinene a fost încredințată episcopului Rădăuților, Ipolit Vorobchievici.

În cercurile clericale din Moldova se vorbește că I. P. S. și-a exprimat dorința să se retragă din această înaltă demnitate bisericească.

În cazul acesta pentru alegerea de mitropolit ar candida P. S. Lor Vartolomeu Stănescu, episcopul Râmnicului, Nectarie Cotlarciuc, episcopul Cetății Albe și Iacob Antonovici, episcopul Dunării de jos.

* * *

Corpurile legiuitoare s'au deschis Luni în 28 Dec. În sesiunea aceasta se vor prezenta mai multe proiecte de legi și se vor vota mai multe credite extraordinare.

* * *

Congresul ziaristilor români din Ardeal. Adunarea generală a Sindicatului presei române din Ardeal și Banat, ținută la 19 și 20 Ian. la Cluj, de data aceasta a fost mai animată ca în trecut.

Presedintele N. Tomescu a arătat necesitatea construirii unui cămin al ziaristilor, iar secretarul I. Clopoțel a făcut o dare de seamă asupra averii Sindicatului, arătând că până în prezent Sindicatul are 78 membrii activi. S'a hotărât pornirea unei acțiuni pentru ridicarea salariului ziaristilor, absolut insuficient în împrejurările schimbate de azi. S'au modificat statutele și s'a hotărât, ca comitetul să fie ales în viitor pe 3 ani și nu pe un an. S'a discutat apoi chestiunea federalizării cu toate sindicatele de gazetari din țară, ceace s'a respins cu mare majoritate de voturi.

S'a redactat o moțiune care s'a trimis inițiatorilor Federalei în care se argumentează că până când elementele românești în bransa gazetăriei nu va fi în majoritate față de cele străine și până când nu se vor vădi garanții, că presa întreagă din această țară urmărește binele și consolidarea țării, până atunci nu ne putem federaliza.

* * *

Serbarea din Alba-Iulia. Duminică în 19 Ian. s'a organizat o festivitate în Alba Iulia în onoarea bătrânului scriitor Stefan Cacovean. A luat parte și d-l ministru de culte Alexandru Lapedatu care cu această ocazie a remis P. S. episcop Iustinian Teculescu decorația „Răsplata Muncii pentru biserică” Cl. I. iar d-lui Cacovean medalia „Bene Merenti” cl. I.

* * *

Patriarhul Tihon. Din Moscova vine știrea că patriarhul Tihon a fost din nou arestat de bolșevici și deportat în Siberia.

* * *

Doleanțele Corpului didactic. Într-o consfățuire a directorilor școalelor secundare aceștia au cerut înființarea de cooperative pentru procurarea de stofe, pânză, ghete și lingerie, pe un preț avantajos.

Mai cer și acordarea unei reduceri de 75 la sută pe C. F. R.

* * *

Delegații pentru semnarea ordonanțelor de plată. „Monitorul Oficial” publică conspectul persoanelor delegate pentru semnarea ordonanțelor de plată emise de ministerul instrucțiunii atât pentru salariile corpului didactic cât și a cheltuielilor de material pentru școli. Ca delegat general al ministerului instrucției a fost numit St. Spirescu, director general al contabilității. Pentru universitatea din Cluj a fost delegat d-l rector Nicolae Bănescu.

În ținuturile noastre sunt delegați d-nii:

Simion Gocan, inspector-șef al regiunii II. Oradea-Mare, cuprinzând județele: Bihor, Sălaj, Satu-Mare și Maramureș.

I. Ionescu-Bujor, inspector-șef al regiunii III Cluj, cuprinzând județele: Turda-Arieș, Cojocna, Solnoc-Dobâca, Bistrița-Năsăud și Mureș-Turda.

I. Bratu, inspector-șef al regiunii IV Sibiu, cuprinzând județele: Hunedoara, Alba-de-Jos, Sibiu, Târnava-Mică, Târnava Mare și Odorheiu.

I. Blaga, inspector-șef al regiunii V. Brașov, cuprinzând județele: Făgăraș, Brașov, Trei-Scaune și Prahova.

Școală de misionare. La Vălenii de Munte s'a făcut, în 20 Ian. inaugurarea școlii de misionare, sub conducerea d-lui prof. N. Iorga.

Au asistat la solemnitate M. S. Regina Maria d-l ministru de culte Al. Lapedatu și numeros public.

Mai întâi s'a săvârșit la școală serviciul religios, după care d-l N. Iorga luând cuvântul aduce omagii Suveranei, prezidenta acestei școli precum și românilor din America, unde prin olecte sa' adunat pentru școală suma de trei sute de mii de lei. D-l N. Iorga spune că absolvenții de liceu vor găsi în școala de misionare un loc de recreație fizică și morală și tot odată li se vor centraliza cunoștințele de liceu, ca educația primită să fie îndrumată în sens național.

Invitații au vizitat biserica din Vălenii de munte, unde d-l Iorga a dat explicații asupra vechilor icoane.

Moartea lui Lenin. Telegramme din Moscova răspândesc în toată lumea știrea morții marelui dictator comunist rus Wladimir Ulianov Lenin. De data aceasta nu agențiile telegrafice răspândesc senzaționala știre ci însuși guvernul sovietelor rusești. În Moscova s'a ordonat cu acest prilej doliu popular de 6 zile. Prin

moartea lui Lenin Rusia a ajuns la o nouă răspântie. Gazetele noastre jidovesti preamăresc pe Lenin ca pe un mare erou al unei idei sublime, fără să știe ea seama că dictatura acestui om s'a înălțat la conducerea Rusiei pe mormane din cadavre și drumul lui a fost presărat pretutindenea cu sute de mii de morți de foame, de crime, de tortură și teroare. Pe paginile istoriei numele acestui om va fi însemnat cu litere de jale, lacrimi și sânge.

Electrizarea nu omoară. Profesorul Jelinek, directorul institutului electro-patologic, din Viena a declarat că electrizarea nu omoară, ci produce doar o stare cataleptică, victima redesp-tându-se după trecerea unui timp anumit.

Profesorul susține că descoperirea sa se bazează pe faptul că numeroase persoane, electrizate prin accidente și pe acțiunea doctorii le declaraseră moarte, s'au deșteptat mai târziu. Dacă această observație e justă, atunci o mulțime de persoane au fost îngropate de vii.

CĂRȚI

A APĂRUT :

„*Genoveva*” din nou întocmită după istoriile mai vechi de Lucian Bolcas. Cartea aceasta de literatură populară este prelucrată cu mult spirit critic, într'o limbă corectă și curățită de balastrul greoi al altor ediții. În forma în care se prezintă se poate citi cu folos din partea tinereții. O recomandăm cu deosebire pentru bibliotecile școlare, pentru premii elevilor și tuturor elevilor de școală, ca o carte care contribuie la bunele moravuri ale tinereții. Prețul 10 lei.

Calendarul „Lumea și țară” pe 1924 edat de tipografia Dr. Seb. Bornemisa din Cluj. Este cel mai bun calendar apărut în anul acesta. Pe lângă datele calendaristice bogate, conspectul târgurilor după date oficiale calendarul cuprinde o frumoasă și bogată parte literară cu multe ilustrații bine succese. E o carte literară de valoare care nu trebuie să lipsească din nici o casă românească. Prețul 15 lei. Pentru mai multe exemplare bucată 12 lei. Se poate comanda la tipografia Dr. Bornemisa Cluj, Piața Cuza Vodă 16.

La consistorial nostru sunt deposite spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhauda — — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhauda — — — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege”, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor” de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor” — — — 8.— Lei
14. „Femeia” de Dr. C. Stanca — — — 20.— Lei
15. Regule de drept și de morală scoase din Sînta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

No. 702—1923 prot.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III Murăș-Sâniacob, protopresbiteratul Murăș-Ludos, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt : a) Salar legal dela Stat, b) porțiune canonică 11 jugăre, c) zile de lucru și ferdelă de cucuruz dela fiecare familie, d) stola.

Se observă că din zilele de lucru și din ferdelile de cucuruz 1/3 parte formează competența cantorului.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul fixat, iar pe lângă prealabila încunostințare au voie a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a face cunostință cu poporul.

Murăș-Ludos, 30 Decembrie 1923.

Oficiul protopopesc ortodox român al Murăș-Ludosului în înțelegere cu comitetul parohial.

ROMUL POPA
protopop

No. 14—1924 prot.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Sânbenedic, protopresbiteratul Murăș-Ludos, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt :

1. Intregirea dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate economice în stare bună.
3. Sesiune parohială 20 jugăre.
4. Ferdelă de cucuruz și zi de lucru dela fiecare familie, cu observarea că 1/3 parte din acestea formează competența cantorului.
5. Venitele stolare.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat, iar pentru a se face cunoscuți poporului se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică spre a cânta, ori a celebra și predica, observând dispozițiile art. 33 din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludos, la 16 Ianuarie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox rom. al tractului Murăș-Ludos în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

ROMUL POPA
protopop

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după muștră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.